

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

לפני כבוד השופטת עידית קצבוי

פלוגי

התובעים

נגד

הנתבעות

1. יוסי מראות בע"מ
2. כלל חברה לביטוח בע"מ

פסק דין

עניינה של תביעה זו בנזקי גוף שנגרמו לתובע, לאחר שנחתך בפניו מזכוכית.

תמצית העובדות וטענות הצדדים:

1. התובע, יליד 9.1.1991, זגג במקצועו. הנתבעת הינה החברה אשר סיפקה לתובע לוחות זכוכית.
2. ביום 27.11.13 הגיע התובע למפעל הנתבעת על מנת לאסוף לוחות זכוכית אשר הזמין מבעוד מועד.
3. על פי טענת התובע בכתב התביעה הוא הזמין שני לוחות זכוכית מלוטשת, וכאשר הרים את הלוחות על מנת להעמיסם, החליק הלוח העליון שהיה קטן יותר לכיוון פניו של התובע.
4. התובע פונה לבית החולים בלינסון שם אובחן חתך תת לסתי מימין, אשר נתפר והוא שוחרר להמשך מעקב וטיפול. לאחר שהתלונן על כאבים ועל הפרעה אסתטית כתוצאה מהצלקת, הופנה התובע להדמיית אולטרסאונד על מנת לברר קיומו של גוף זר ועל מנת לשקול התערבות כירורגית.
5. לאחר ביצוע ההדמיה, הומלץ לתובע על ניתוח לתיקון צלקת והוצאת גוף זר. ביום 18.6.15 נותח התובע. על פי מסמכי השחרור בסיומו של הניתוח שוחרר התובע: **"במצב כללי טוב, ללא חום. אחרי הניתוח במראה תקין, ללא דימום פעיל או הפרשה. צלקת ניתוחית בצוואר במראה תקין. תפקוד תקין של עצב הפנים"**.
6. התובע הגיש חוות דעת לתמיכה בטענותיו, ערוכה על ידי ד"ר מאיר כהן, מומחה לכירורגיה פלסטית. על פי חוות הדעת, הצלקת שנגרמה לו בתאונה הינה באורך 8.2 ס"מ, רגישה למגע אדומה, מורמת וברוחב של עד 5 ס"מ. המומחה קבע כי הצלקת רגישה, בולטת לעין ומכערת. עוד קבע כי מצב הצלקת קבוע וכי ניתן לשפרה מעט באמצעות לייזר ו/או קרקוע רפואי. בגין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

הצלקת קבע המומחה כי לתובע נכות של 10% על פי סעיף 75(2)(ב) לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 (להלן: **תקנות המל"ל**) שעניינו בצלקות מכערות. כן קבע המומחה מטעם התובע נכות בשיעור של 10% בגין כאב הקשור לעצב V על פי סעיף 29 (5)(א)(ל) לתקנות המל"ל.

7. יוער כבר עתה כי הנתבעת הגישה חוות דעת מטעמה בה הסכים המומחה מטעמה לנכות שנקבעה על ידי מומחה התובע על פי סעיף 75(2)(ב) לתקנות המל"ל, אולם סירב להתייחס לנכות שנקבעה בגין הפגיעה בעצב מאחר שאין הדבר נמצא בתחום מומחיותו. בנסיבות שיפורטו בהמשך נפסלה חוות הדעת מטעם הנתבעת והיא בחרה שלא להגיש חוות דעת חדשה.

8. ביום 24.11.19 התקיים בפניי דיון הוכחות. **חרף האמור בהודעת הנתבעת על אודות כוונתה לחקור את מומחה התובע, נמנעה הנתבעת מלזמנו לחקירה וויתרה על חקירתו.**

9. במהלך דיון ההוכחות שהתנהל בפניי נחקרו עדי התובע: התובע, מר שילה אלול, ואחיו, מר רפאל אלול. כן נחקרו העדים מטעם הנתבעת: מר בועז בן צדוק- מחסנאי אצל הנתבעת במועד התאונה, ומר אבנר נוח שעבד אף הוא אצל הנתבעת במועד התאונה. בסיום הדיון סיכם התובע את טענותיו בעל פה לבקשתו. לבקשת ב"כ הנתבעת ניתנה לה שהות לסכם טענותיה בכתב לאחר קבלת פרוטוקול הדיון, ולאחר מכן הוגשו סיכומי תשובה על ידי התובע.

טענות הצדדים

10. הצדדים חלוקים הן על האחריות לקרות האירוע והן באשר לשיעור הנזק.
11. התובע טוען כי הנתבעת התרשלה כלפיו משמסרה לידי לוחות זכוכית לא מלוטשת שאינם קשורים האחד לשני. הנתבעת טוענת כי לא נפל כל פגם בהתנהלותה, וכי ככל שאירע נזק הרי שהתובע עצמו אחראי לכך במעשיו ובהתנהלותו.
12. נוכח גדר המחלוקת בין הצדדים, אפתח את הדיון בהכרעה הנדרשת לעניין נסיבות התרחשות התאונה והאחריות לקרות התאונה.

נסיבות התרחשות התאונה

13. התובע מתאר בתצהירו כי התאונה אירעה כמפורט להלן: **"...הגעתי לנתבעת 1 לאסוף הזמנה של 2 לוחות זכוכית מלוטשת שהזמנתי. בפועל קיבלתי לוחות זכוכית לא מלוטשת...כאשר**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

הרמתי את הזכויות, הלוח העליון שהיה קטן יותר ולא נקשר ללוח הגדול הצמוד לו החליק לכיוון פניי וחתך אותי בצוואר". (סעיפים 2,3 לתצהיר התובע).

14. בעדותו מתאר התובע את אופן קרות התאונה במילים הבאות (עמוד 19 שורה 23 - 20 שורה 15):

תפסתי, הרמתי את שתי הזכויות. הייתה זכוכית אחת שהיא צרה וזכוכית אחת שהיא גדולה. תפסתי אותן ובאתי ללכת. היא פושט הסתובבה, הקטנה הסתובבה ככה אז האינסטינקט שלי של הפנים, כאילו עשיתי ככה לעצור אותה. פה נכנס העניין של הליטוש, כי אם היא הייתה מלוטשת אז הייתי מקבל נגיעה. זה מה שהרגשתי. לא הרגשתי שנחתכתי. ש: זאת אומרת אתה אבל בעצם באת לעצור את הנפילה של הזכוכית, ת: כן.

ש: עם הצוואר שלך?

ת: אינסטינקט, כן.

ש: או. קיי.

ת: אני קורא לזה אינסטינקט, חד משמעית.

ש: זאת אומרת הייתה לך זכוכית אחת שהיא גדולה יותר ואחת קטנה יותר?

ת: כן. כן.

15. עדותו של התובע באשר לאופן קרות התאונה נתמכת גם בעדותו של אחי התובע, רפאל אלול (עמוד 9 שורות 11-12 לפרוטוקול הדיון):

"מה שהיה זה שאנחנו נכנסנו לקחת זכוכיות, וברגע ששילו החזיק את הזכוכיות, או. קיי? החליקה לו זכוכית אחת על הפנים, חתכה לו את הפנים.

ועמוד 10 שורה 24- עמוד 11 שורה 3 לפרוטוקול דיון ההוכחות:

"ש... כמה היו שם זכוכיות? 2, 3, 4, 1?

ת: מה ששילו הרים כן, היה 2 שם.

ש: שתי זכוכיות?

ת: כן.

ש: הזכוכיות היו קשורות?

ת: לא.

ש: הן לא היו קשורות בכלל?

ת: בכלל.

ש: בכתב התביעה נכתב שהלוחות לא היו קשורות היטב. הם לא היו קשורות היטב או שהן לא היו קשורות בכלל?

ת: כמו שאני יודע, יש כמה סוגי קשירה. אם זה דבק, קשירה ראשונית, אם זה לפלוף של כמו ניילון נצמד שזה קשירה הרבה יותר טובה. שם הן לא היו קשורות בכלל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

16. הנה כי כן- התובע ואחיו הציגו גרסה עקבית למדי לפיה התובע נחתך שעה שהרים שני לוחות זכוכית שלא היו קשורים האחד לשני ובלתי מלוטשים. הזכוכית העליונה גלשה לעבר צווארו של התובע ובעקבות כך הוא נחתך.

17. ב"כ הנתבעת טוענת כי נפלו סתירות בגרסאות התובע וכי לא ניתן להסתמך עליהן. בעיקר מתייחסת הנתבעת לכך שכפי שעלה מעדות התובע, הוא הגיע למקום על מנת לאסוף 3 לוחות זכוכית ולא 2 כפי שטען בתצהירו, וכן לכך שאחי התובע סייע בידו לסחוב את אחת הזכוכיות (עמוד 15 שורות 1-13 לפרוטוקול הדיון). פגם נוסף מוצאת ב"כ הנתבעת בכך שאחי התובע טען בעדותו כי אין הוא זוכר לצורך מה נאספו לוחות הזכוכית, בעוד שכעולה מעדותו של התובע, נאספו הזכוכיות לצורך התקנתם אצל אח נוסף של התובע. כמו כן מבקשת הנתבעת להצביע על הסתירה בין המפורט בכתב התביעה לבין תצהיר התובע ועדותו – בעוד שבכתב התביעה צוין כי הלוחות לא היו קשורים היטב, בתצהיר ובעדות צוין כי לא היו קשורים כלל.

18. אכן, השוואת עדויותיהם של האחים האחת לשנייה, כמו גם השוואת עדויותיהם אל מול הכתוב בכתב התביעה מצביעה על מספר אי דיוקים וסתירות. כך למשל נטען בכתב התביעה כי לוחות הזכוכית היו קשורים ברישול, בעוד שכעולה מעדותו של התובע, לוחות הזכוכית כלל לא היו קשורים במועד התאונה. יתר על כן, מתצהירו של התובע ניתן להבין כי סופקו לו 2 לוחות בלבד וכי הוא הרים את כלל הלוחות, בעוד שמעדותו של התובע עלה כי סופקו לבקשתו 3 לוחות זכוכית וכי אחי התובע הרים את אחד מהלוחות והתובע הרים את שני הלוחות האחרים. יש גם קושי ברור בכך שהתובע ציין כי הלוחות שהוזמנו נועדו לעבודות בביתו של אח התובע (האח הנוסף שלא העיד), בעוד שאחי התובע העיד כי אין הוא יודע לצורך מה נועדו הלוחות. הנתבעת מבקשת להצביע גם על כך שהתובע לא ציין בכתב התביעה ובתצהיר כי התאונה נגרמה כתוצאה מכך שניסה לעצור בגופו את החלקת לוח הזכוכית לעבר פניו.

19. חרף האמור לעיל, לא מצאתי כי הסתירות ואי הדיוקים עליהם הצביעה ב"כ הנתבעת משליכים על התיאור הכללי שניתן על ידי התובע לאופן קרות התאונה, ולפיו עת הרים התובע את לוחות הזכוכית על מנת לאספם, גלש אחד מהלוחות לעבר צווארו. לא מצאתי חשיבות גם לשאלה אם התובע הוא שקירב את צווארו לזכוכית "הגולשת" כדי לעצור אותה כאינסטינקט או שמא היא גלשה עד לצווארו. הליבה של תיאור התרחשות התאונה הינה עקבית וקוהרנטית ולא נסתרה על ידי הנתבעת- התובע הרים שני לוחות זכוכית. העליון שבהם גלש על פני הזכוכית התחתונה, וכתוצאה מכך נחתך התובע. השאלה אם הזכוכיות היו מיועדות לעבודה פרטית של התובע אם לאו והתמיהות באשר לכך שאחי התובע לא זכר לצורך מה נדרש איסוף הזכוכיות, או כי מדובר היה בשלוש זכוכיות סה"כ ולא שתיים אינן משנות מליבת האירוע עצמו. אין זה ברור אם אחי הנתבעת אכן שכח את נסיבות האירוע המלאות או שמא ביקש לעמעם את הנסיבות הנוספות של התאונה (בדבר כך שהרים בעצמו את אחד הלוחות ובדבר העובדה כי הלוחות נועדו לעבודה פרטית אצל האח הנוסף). לשאלות אלו אין משמעות באשר לאופן קרות התאונה עצמה. לא מן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

הנמנע כי יהיה להן השלכה על הערכת אחריות הנתבעת ואשמו של התובע עצמו, אולם לעניין תיאור התאונה מצאתי כי אין בהן כדי לסתור את גרסת התובע באשר לאופן התרחשות התאונה. לא מצאתי לנכון לזקוף לחובת התובע גם את הסתירה בין כתב התביעה לבין תצהירו ועדותו. בסופו של יום נוסח כתב התביעה על ידי בא כוחו של התובע. כבר משלב הגשת התצהירים על ידי התובע ואחיו הובהר כי הגרסה עליה עומד התובע הינה הגרסה לפיה הלוחות כלל לא היו קשורים. לא מצאתי כי גרסה זו משפרת את עמדתו של התובע בתביעה ולפיכך אינני סבורה הפער בין הגרסאות נובע מרצון מכוון לצייר תמונת מצב בלתי מדויקת, ונראה כי הגיוני יותר כי מדובר בהעד דיוק ותו לא.

20. מן העבר השני לא הציגה הנתבעת כל גרסה קוהרנטית ועקבית לאופן קרות התאונה. הלכה למעשה, שני העדים אשר הובאו על ידה לעדות כלל לא ראו את התאונה ואף לא מבקשים לטעון כי ראו אותה. בועז בן צדוק, מחסנאי אצל הנתבעת במועד התאונה, מציין מפורשות כי לא נכח בעת התאונה, וכי לאחר שהפנה את התובע למקום בו מונחים הלוחות, הלך לביתו (עמוד 25 שורות 29-25 לפרוטוקול). מר אבנר נוח שציין כי הוא ערך את התחקיר באשר לנסיבות התאונה, טוען אף הוא במהלך עדותו כי לא היה במקום בזמן התאונה. שני העדים הרחיבו באשר למה ששמעו מחבריהם לעבודה על אודות האירוע. כך למשל טוען מר נוח כי בועז ציין בפניו כי ראה את התובע נכנס לחדר התזה לפני התאונה (עמוד 37 שורות 13-11), וכי כך אף ציין עובד בשם יהושע (עמוד 37 שורות 25-21 לפרוטוקול). מדברי בועז עצמו עולה כי הוא כלל לא ראה את התובע נכנס לחדר התזה וכי הוא מסתמך על דבריהם של עובדים אחרים (עמוד 32 שורות 25-21 לפרוטוקול). שני העדים שהגיעו לעדות מציינים שמותיהם של אותם עובדים שלכאורה צפו באירוע קרות התאונה- שחר (עמוד 30 שורה 9) ויהושע (עמוד 30 שורה 21, עמוד 37 שורה 21). אלא שאותם עובדים אשר ראו את התאונה כנטען על ידם לא הובאו משום מה להעיד בפני בית המשפט, והדבר אומר דרשני, כפי שנקבע: "כלל הנקוט בידי בית המשפט מימים ימימה שמעמידים בעל דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה רלבנטית שהיא בהישג ידו ואין לו לכך הסבר סביר – ניתן להניח שאילו הובאה ראייה, היתה פועלת נגדו" (ע"א 548/78 אלמונית נ' פלוני, פ"ד לה (1) 736).

21. ודוקו - עדי הנתבעת אינם טוענים כי לתאונה לא היו עדים. ההיפך הינו הנכון- על פי עדויות עדי הנתבעת לתאונה היו לפחות שני עדים מקרב עובדי הנתבעת עצמה. חרף כך, לא טרחה הנתבעת לזמן את אותם עדים לעדות, ומשהעדים מטעמה כלל לא ראו את התאונה ונסמכים על עדויות חבריהם לכאורה, אין לה למעשה כל גרסה אשר תסתור את גרסת התובע ואחיו.

אחריות הנתבעת להתרחשות התאונה

22. שאלה אחרת הינה שאלת האחריות של הנתבעת לקרות התאונה.

23. התביעה דן נשענת בעיקרה על עוולת הרשלנות, הקבועה בסעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש), תשכ"ח-1968 (להלן: "פקודת הנזיקין"). בקביעת האחריות בעוולת הרשלנות,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

מתעוררות, כידוע, שלוש שאלות. האחת - האם המזיק חב חובת זהירות לניזוק, השנייה - האם הפר את אותה חובת זהירות והשלישית - האם הפרת החובה היא שגרמה לניזוק. שאלת קיומה של חובת זהירות מצויה במבחן הצפיות, הטומן בחובו שני היבטים. ההיבט העקרוני, בו ניתנת תשובה לשאלה האם ביחס לסיכון מסוים קיימת חובת זהירות מושגית וההיבט הפרטני, בו ניתנת תשובה לשאלה, האם ביחס לניזוק פלוני ונסיבותיו של אירוע מסוים, קיימת חובת זהירות קונקרטיית.

24. בענייננו, הנתבעת 1 הינה בעלת השליטה והמחזיקה במקרקעין בהם ארעה התאונה, והיא ספקית לוחות הזכוכית שנאספו על ידי התובע ואחיו. כבעלת השליטה והפיקוח במקרקעין חלה עליה חובת זהירות כלפי צדדים שלישיים המבקרים במקום (ע"א 343/74 גרובנר נגד עיריית חיפה פ"ד (1) 141); ע"א 683/77 ברוק נגד עיריית תל אביב - יפו, פ"ד לד(1) 157, ע"א 7130/01 סולל בונה בנין ותשתית בע"מ נגד תנעמי, פ"ד נח(1) 1, ע"א 1068/05 עיריית ירושלים נגד מימוני [פורסם בנבו] (14.12.2006) ע"א 1531/04 סידי נגד מלכה [פורסם בנבו] (19.2.2007) ועניין ועקנין לעיל

25. גם בחינת המוצר אותו מייצרת ומספקת הנתבעת מוביל למסקנה כי לנתבעת חובת זהירות ללקוחותיה ו/או לבאים בשעריה. הנתבעת מייצרת זכוכית ומספקת אותה בגדלים וצורות שונות ללקוחות שונים. לא יכולה להיות מחלוקת של ממש על כי עיסוק בזכוכית מחייב נקיטת אמצעי זהירות המתחייבים מהסכנות הכרוכות בין היתר בשינועה של הזכוכית ובהעברתה ללקוחות המגיעים למקום. לא מן הנמנע כי ניתן לראות בנתבעת כמי שממונה על "דבר מסוכן" כהגדרתו בסעיף 38 לפקודת הנזיקין (ראו לעניין זה את האמור בע"א 241/89 ישראליפט (שירותים) תשל"ג בע"מ נ' רחל הינדלי (פ"ד מט(1), 45 (1995); 322).

26. אף במבחן הצפיות הקונקרטי יש לראות בנתבעת כמי שחבה חובת זהירות לתובע. הנתבעת צריכה ואמורה להניח כי העדר השגחה וטיפול בלוחות הזכוכית המסופקים על ידה ללקוחותיה עשויה להביא לפציעת לקוחותיה.

27. לאור המפורט לעיל, יש לראות בנתבעת כמי יש לה חובת זהירות מושגית וקונקרטיית כלפי התובע אשר הגיע למפעלה הנמצא בבעלותה ומופעל על ידה על מנת לאסוף מוצר המסופק לו על ידה. יש לראות בנתבעת בנסיבות אלו כמי שאחראית על העברת המוצר המסופק על ידה באופן בטיחותי העונה על הסיכונים הכרוכים בשינועו.

28. האם הנתבעת הפרה את חובת הזהירות המוטלת על כתפיה? בחינה של הראיות שהוגשו על ידי הצדדים מוכיחה כי הנתבעת אכן הפרה את חובותיה כלפי התובע.

29. על פי עדותו של מר בועז בן צדוק, האינטרקציה בין התובע, עת הגיע לאסוף את לוחות הזכוכית, לבין הנתבעת, התמצתה בכך שבועז הסב את תשומת לבו של התובע למיקום לוחות הזכוכית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

ולאחר מכן יצא מהמקום, ובלשונו: "ביום המקרה בשעה 18:00 לערך ולאחר סיום העבודה, הגיע התובע למחסן על מנת לקחת לוחות זכוכית שהזמין ואשר קודם לכן הודעת לי כי הן מוכנות. אני הראיתי לתובעת היכן לוחות הזכוכית מונחות, ולאחר מכן הלכתי הביתה" (סעיפים 2-3 לתצהירו).

30. מכאן שהתובע לא הודרך באשר לאופן נשיאת הזכוכית ולא נאמר לו דבר באשר לאופן בו הלוחות מונחים והאם הם קשורים אם לאו. על פי תצהיר מר בועז בן צדוק "התובע ידע כיצד יש להרים זכוכיות וידע כי הזכוכיות אינן קשורות אחת לשנייה". (סעיף 7 לתצהירו).

31. אלא שמחקירת בועז בן צדוק עלה כי האמירה לפיה הנתבעת אינה נוהגת לקשור לוחות זכוכית אינה מדויקת. במקרים מסוימים דווקא נארזים לוחות הזכוכית.

ראו דברי מר בועז בן צדוק בעמוד 25 שורה 35 עד עמוד 26 שורה 19:

ש: תגידי לי, כשהתקשרת להגידי לו "זה מוכן", אמרת לו "תשים לב, זה לא ארוז"?

ת: לא, אנחנו לא מודיעים, אין בזגגות אין משהו ארוז. זה לא עכשיו חנות של מתנות שאתה ארוז אותם או דברים אלה. זה לא רלוונטי לאריזה.

ש: או. קיי, ולפף עם מסקינטייפ?

ת: אין, אין, אין. אם זה מדפים קטנים לאמבטיה, דברים קטנים שהם זזים וכל זה, אז אנחנו קושרים. אבל אתה לא יכול להתחיל לקשור דברים גדולים. לא מתחילים לארוז אותם.

ש: או. קיי, מה זה דברים קטנים? מאיזה גודל אתה קושר?

ת: ברגע שזה נהפך, לא, לא קושר בכלל. הם מעמיסים לאוטו והם בעצם קושרים את זה על האוטו על הגישטל שלהם. אבל אנחנו כשאנחנו מוציאים את הסחורה, אנחנו לא אורזים. אין דברים כאלה של אריזות או דברים כאלה.

ש: אז מה אמרת מגודל מסוים אנחנו,

ת: אם זה קטנים, אם זה מדף קטן אז אתה שם עליו מסקינטייפ שהם לא יתחילו להסתובב ולטייל באוטו. אבל לא מעבר לזה. ברגע שזה נהפך להיות 80 על 80, מטר על מטר, לזגגות לדברים כאלה אנחנו לא מתחילים לארוז אותם.

ש: אז אני שואל, מאיזה גודל אתה כבר לא מלפף על זה מסקינטייפ?

ת: מאיזה גודל אני כבר לא מלפף? זה משהו של העין, אין בזה מידות או דברים. ברגע שזה נהפך להיות משהו שהוא גדול, אין צורך כבר לקשור. אין צורך לשים דבק כי הוא שם את זה כבר באוטו שלו על הגישטל, הוא קושר אותו ונוסע עם זה ללקוח להרכבה".

32. הנה כי כן- עולה כי במקרים מסוימים לוחות הזכוכית נקשרים על ידי הנתבעת טרם הם מועברים ללקוחות. הדבר עולה בקנה אחד עם התמונות שצירף התובע ממפעל הנתבעת ושצולמו על ידו ביום 27.2.19 על פי תצהירו (שהוגש ביום 1.8.19). בתמונות אלו ניתן לראות לוחות זכוכית עטופות ומודבקות על מדפי הנתבעת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

33. אכן- מר בועז בן צדוק טען בעדותו כי הנתבעת נוהגת לעטוף רק לוחות קטנים וכי קשירתם ועטיפתם של לוחות זכוכית גדולים יותר, כמו אלו שהוזמנו על ידי התובע, לא נקשרים מאחר שאין הדבר אפקטיבי. אלא שהשאלה מאיזה גודל נקשרים לוחות זכוכית לא הובהרה דיה, ונראה כי אין כל הנחיה או הדרכה בנושא זה לעובדי המפעל. לעתים נקשרים לוחות זכוכית. לעתים אינם נקשרים. נראה כי הדבר תלוי ברצונו הטוב של מי מעובדי המפעל או בשיקול דעתו האישי ותו לא. דברים ברוח זה נאמר גם על ידי עד הנתבעת, מר אבנר נוח בעדותו(עמוד 41 שורה 21- עמוד 42 שורה 10):

"ש: אם בן אדם רוצה לקחת אותן, הוא בעצמו לוקח אותן וסוגר אותן בשביל עצמו. לא שאנחנו עושים את השירות הזה.

ש: הבנתי. זאת אומרת זה שירות שמה? שאתם מתמחרים?

ת: לא מתמחרים. אתה רוצה לקחת את זה? אתה יכול לקחת את זה לבד, אתה יכול גם, אנחנו יש לנו של דבק שכולנו משתמשים בו (לא ברור) מעמיסים את המכונת ושמים את הדבק הזה.

ש: נייר דבק אתה מתכוון.

ת: נייר דבק, סלטייפ של החברה.

ש: נו אז מה אתה אומר? יש כאלה שאנחנו קושרים להם, יש כאלה שאנחנו לא קושרים להם?

ת: לא, לא, לא אמרתי. אמרתי יש כאלה הזמנות אז לפעמים אתה תמצא הזמנה שהיא קשורה, לפעמים תמצא לא קשורה.

ש: ומי קובע מתי קושרים, מתי לא קושרים?

ת: לא קובעים, לא קובעים. אין סטנדרטים. אין סטנדרטים.

ש: או. קיי. כשאתה אומר "חשבנו במפעל" בסעיף 4 "שהם הוזמנו על ידי קובי אבל אחר כך התובע ביקש שהקבלה תצא על שמו" זה קשור לאם זה נקשר או לא נקשר?
ת: לא קשור.

ש: לא קשור. מאיזה גודל אתם קושרים או עד איזה גודל אתם קושרים?

ת: עוד הפעם אתה שואל את השאלות האלה?

ש: כן, אני שואל.

ת: אין לי תשובות בשבילך. אני נותן לך תשובה, אין לנו סטנדרטים לגודל. תחזור עוד 200 פעם, (לא ברור) עד הערב. אין לנו סטנדרטים לגודל. יכול להיות גם זכוכית כזאת לא תהיה קשורה ויכול להיות שכן תהיה קשורה".(ההדגשה אינה במקור- ע.ק.)

34. סיכומו של דבר- עולה מעדויות עדי הנתבעת כי אין כל הנחיות באשר לאופן העברת לוחות הזכוכית המיוצרות במפעלה ללקוחות הבאים לאספה. אין גם כל הנחיות באשר לאופן מסירת הלוחות- קשירתם, עטיפתם או כל אמצעי אחר שיש בו כדי לקבע את לוחות הזכוכית ולמנוע תזוזתם בעת העמסה. עוד עולה כי לעתים לוחות הזכוכית המוזמנים עטופים ו/או מודבקים ולעתים לא. אין חוקיות של ממש לעניין זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

35. בנסיבות אלו לא הצליחה התובעת להבהיר מדוע לא נקשרו לוחות הזכוכית על ידה, האם היה מקום לקשור אותם ומהם המקרים בהם לוחות זכוכית אלו נקשרים על ידה. עת התובע לא הודרך על ידי מי מעובדי הנתבעת באשר לאופן נשיאת הזכוכיות- לא נאמר לו אם הלוחות קשורים אם לאו, חרף העובדה כי יש מקרים בהם מועברים הלוחות כשהם עטופים וקשורים, והוא לא הודרך באשר לאופן נשיאתם, מצאתי כי הנתבעת הפרה את חובת הזהירות שלה כלפיו, וכי בכך התרשלה בהתנהלותה. הדברים נכונים קל וחומר משמתבוננים על אחריותה של הנתבעת באמצעות הוראת סעיף 38 לפקודת הנזיקין המעבירה את נטל ההוכחה כי הנתבעת לא התרשלה לכתפיה של הנתבעת עצמה.

אשם תורם

36. מסקנתי כי הנתבעת הפרה את אחריותה כלפי התובע אינה שוללת את בחינת אחריותו של התובע עצמו לקרות התאונה.

37. בהתאם להוראות פקודת הנזיקין והפסיקה, האשם התורם מהווה הגנה למזיק לא מפני עצם האחריות בנזיקין גופה, אלא מפני החובה לפצות את הניזוק על מלוא נזקו. בקביעת קיומו של אשם תורם יש לבחון תחילה אם בנסיבות העניין, נהג הניזוק כאדם אחראי ותוך זהירות סבירה (מבחן האדם הסביר), שאם לא כן, תחולק האחריות לפגיעה על פי מבחן האשמה המוסרית. כלומר, הצבת מעשי הרשלנות של המזיק והניזוק זה מול זה כדי להשוות ולהעריך את מידתם ומשקלם של מעשיו ומחדליו של כל אחד מהם (ע"א 14/08 עבד אלרחים נ' פלסטניר מפעל אריזות פלסטיות בקיבוץ ניר אליהו [פורסם בנבו] (2/12/09); ע"א 7130/01 סולל בונה בניין ותשתית בע"מ נ' תנעמי, פ"ד נח(1) 1 (2003)).

אינני סבורה כי יכולה להיות מחלוקת בדבר קיומו של אשם תורם במקרה זה. התובע הינו זגג במקצועו. אין מדובר בפעם הראשונה בה הגיע לאסוף לוחות זכוכית וניתן לקבוע כי הוא מיומן ומכיר את דפוסי ההתנהלות של הנתבעת וכי צריך היה לצפות את הסיכונים בכרוכים באיסוף לוחות זכוכית. יתר על כן, על פי עדותו של התובע עצמו, הוא הגיע עם אחיו (שהעיד אף הוא) לאסוף את לוחות הזכוכית. בניגוד למפורט בתצהירו של התובע, הוזמנו על ידו 3 לוחות זכוכית ולא 2, וטרם הוא הרים את לוחות הזכוכית, הרים אחיו את אחד מהלוחות, דהיינו בשלב בו הרים את הלוחות צריך היה התובע להיות מודע לכך שהלוחות אינם קשורים. יתר על כן, התובע בחר לסחוב בעצמו שני לוחות שאינם שווים בגודלם חרף העובדה כי אלו אינם קשורים וזאת על כף שיכול היה להיעזר באחיו לנשיאת הלוחות בחלוקה אחרת או לחלופין לשאת את הלוחות בנפרד לרכבו.

נראה כי אף התובע עצמו מודע לתרומתו לאופן קרות התאונה ולתוצאותיה כפי שציין בחקירתו הנגדית (עמוד 20 שורות 9-15):

"ש: ואתה החזקת זכוכית אחת גדולה ואחת קטנה?

ת: כן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

ש: למה? למה שלא אחד ירים שתיים גדולות באותו גודל ואחד ירים קטנה?
ת: כי אני סמכתי על עצמי שאני אוכל ללכת עם שתי זכוכיות לאוטו והוא יוכל ללכת עם אחת.
ש: למה לא ללכת פעמיים? להחזיק כל אחד זכוכית אחת?
ת: שיקול דעת מוטעה."

38. בנסיבות אלו מצאתי כי אשמו התורם של התובע הינו גבוה באופן יחסי הן נוכח עיסוקו כזוג (ולפיכך אין מדובר במי שאינו מכיר את המוצרים אותם אסף מהנתבעת) והן מאחר שכעולה מעדותו בחר התובע לפעול באופן המסכן אותו תוך הפעלת שיקול דעת לקוי וחרף העובדה כי היה ביכולתו לפעול באופן שונה. נוכח כל הנסיבות המפורטות אני מעמידה את שיעור אשמו התורם של התובע על 30%.

39. משנקבעה סוגיית האחריות, יש לדון בשיעור הנזק ואולם קודם יש להתייחס לפגיעה הרפואית והתפקודית שנגרמה לתובע בתאונה.

נכותו הרפואית של התובע לאחר התאונה

40. כמפורט לאחר התאונה הועבר התובע לבית החולים בלינסון, שם נתפר הפצע והוא שוחרר לביתו.

41. לאחר תפירת הפצע פנה התובע פעמים רבות בתלונות על כאבים בעלי אופי עצבי במקום הצלקת, גרד, כאבי ראש, קושי בשינה וכיו"ב (ראו טיפולים מיום 8.12.13, 10.1.14, 13.6.14, 12.10.14). ביום 15.2.15 נכתב בסיכום ביקור של התובע בבית החולים בלינסון כי הוא מתלונן על כאבים באזור הצלקת והפרעה אסתטית, נבדק על ידי נוירולוג שהחל טיפול לכאב נוירולוגי בליריקה, וכי בבדיקתו נמצאה צלקת היפרטרופית באורך כ- 8 ס"מ ובעובי של כ- 0.5 ס"מ, רגישות למישוש על פני הצלקת ללא רושם לזיהום. התובע הופנה לסונר בשאלה של גוף זר ונכתב כי הכאבים נובעים קרוב לוודאי מפגיעה עצבית שאירעה בעקבות החתך.

42. ביום 25.2.15 נערכה לתובע בדיקת אולטרהסאונד בסיכומה נכתב: "לאורך הצלקת הודגמה רקמה מעט בצקתית. בזווית הרמוס העולה ברקמה התת עורית הודגם מוקד היפראקואי היכול להתאים לגוף זר (זכוכית). בזווית האוזן מימין הודגם תהליך היפואקואי בגודל 1.2*0.4 ס"מ בתוכו נצפה מוקד היפראקואי באורך 0.16 ס"מ יכול להתאים לגוף זר נוסף עם רקמה בצקתית סביבו".

43. ביום 15 17.6 אושפז התובע על מנת לעבור ניתוח לתיקון הצלקת ולהוצאת הגוף הזר. במסמך השחרור נכתב: "אחרי הניתוח במצב תקין, ללא דימום פעיל או הפרשה. צלקת ניתוחית בצוואר במראה תקין. תפקוד תקין של עצב הפנים".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

ביום 26.8.15 וביום 6.1.16 פנה התובע לקופת החולים בתלונות על כאבים בצלקת. אין בנמצא תיעוד רפואי נוסף לאחר תאריך זה.

44. כמפורט לעיל, התובע צירף לתביעתו חוות דעת ערוכה על ידי ד"ר מאיר כהן, מומחה לכירורגיה פלסטית. המומחה תיאר בחוות דעתו את תלונות התובע שטען כי לאחר הניתוח המתקן נעשתה הצלקת רחבה ובלטת בדומה למצבה לפני הניתוח המתקן, וכי הוא עודנו סובל מרגישות לחום ומכאבים במקום הצלקת. המומחה התרשם מצלקת רגישה למגע בצוואר מימין באורך של 8.2 ס"מ אדומה מורמת וברוחב של עד 0.5 ס"מ. כאמור לעיל העמיד המומחה את נכותו של התובע על 10% בגין הצלקת בפנים לפי סעיף 75(2)(ב) ועל 10% עבור הכאב הקשור לעצב V(סעיף 29(א5)).

45. הנתבעת הגישה אף היא חוות דעת מטעמה ערוכה על ידי פרופ' דן מלר. פרופ' מלר קבע כי תיאור צורתה וממדיה של הצלקת בידי מומחה התובע דומים פחות או יותר למה שמצא בבדיקתו למעט רגישות למגע שלא נמצאו בבדיקתו, ולפיכך הצטרף לקביעת ד"ר כהן לפיה נכותו של התובע בגין הצלקת עומדת על 10% על בסיס סעיף 75(2)(ב). מומחה הנתבעת קבע כי הנכות הנוספת שנקבעה על ידי מומחה התובע שייכת לתחום ה"תסמונות הניורולוגיות והפרעות פרכוסיות" ומאחר שאין הוא בר סמכא לדון בבעיות ניורולוגיות, הוא מתמקד רק בנושא הצלקת.

46. בסמוך לאחר הגשת חוות הדעת מטעם הנתבעת הגיש התובע בקשה לפסילת חוות הדעת מטעם הנתבעת בטענה כי ב"כ התובע פנה לפרופ' מלר במסגרת התייעצות לצורך קבלת חוות דעת בעניינו של התובע עוד קודם לפניית הנתבעת לפרופ' מלר. ביום 1.7.18 קיבלה השופטת בן שמן את בקשת התובע והורתה על פסילת חוות דעתו של פרופ' מלר.

47. הנתבעת הגישה בעקבות ההחלטה שתי בקשות- האחת בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה על פסילת מינויו של פרופ' מלר לצורך הגשת בר"ע והשנייה בקשה למחיקת חלקים מחוות הדעת של ד"ר כהן מטעם התובע, שעניינם בנכות הניורולוגית שנקבעה לתובע. השופטת בן שמן העבירה את הבקשה לתגובת התובע והשהתה החלטה על פסילת חוות הדעת של פרופ' מלר. חרף האמור לעיל, לא הוגשה בר"ע על החלטת השופטת בן שמן.

48. לאור היעדרותה של כבי השופטת בן שמן, הועבר התיק לטיפול. בדיון שנערך בפניי ביום 14.3.19 דנתי בשתי הבקשות. קבעתי כי החלטת כבי השופטת בן שמן באשר לפסילת חוות דעתו של פרופ' מלר עודנה בתוקף נוכח הימנעותה של הנתבעת מלהגיש בר"ע. כן דחיתי את בקשת הנתבעת לפסול חלקים מחוות הדעת של ד"ר כהן. נוכח טענות הנתבעת על חריגתו של מומחה התובע מתחומי מומחיותו הוריתי לתובע להגיש עמדתו באשר לחוות הדעת שהוגשה מטעמו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

ביום 18.3.19 הודיע התובע כי הוא עומד על האמור בחוות דעת, ולפיכך הוריתי לנתבעת להגיש חוות דעת מטעמה.

49. ביום 29.4.19 הודיעה הנתבעת כי אין בכוונתה להגיש חוות דעת מטעמה וכי היא מבקשת לחקור את מומחה התובע.

50. הנה כי כן - הנתבעת לא עמדה על זכותה להגיש חוות דעת מטעמה. הלכה למעשה, הנתבעת אינה חולקת על קביעתו של המומחה לעניין שיעור הנכות בגין הצלקת, אולם היא טוענת בתוקף כי אין לקבל את קביעתו על אודות נכות בשיעור של 10% בגין הכאב הקשור בעצב. לדבריה, בקביעה זו חרג מומחה התובע מתחום מומחיותו, מאחר שמדובר במומחה בתחום הכירורגיה הפלסטית ולא במומחה בתחום הנוירולוגיה.

51. אינני מקבלת את טענת הנתבעת כי המומחה חרג מתחום מומחיותו. חוות דעתו של מומחה התובע קובעת נכות בגין כאבי - פנים שמקורם עצבי. מומחה התובע הינו כירורג פלסטי ולפיכך לא מן הנמנע כי במסגרת מומחיותו נדרש לטפל גם בפגיעות בעצבי הפנים או למצער להעריך ולקחת אותן בחשבון בעת עשיית מלאכתו. אמירה גורפת לפיה מן הרגע בו הנכות שנקבעה על ידי התובע מצויה בקבוצת התסמונות הנוירולוגיות ולפיכך אינה בתחום סמכותו של מומחה התובע, אינה יכולה להתקבל ללא תימוכין משמעותיים יותר. תחומי הרפואה השונים נושקים לא אחת האחד לשני, ולא מן הנמנע כי יחייבו בקיאות ומומחיות בכמה תחומים במקביל. לו חפצה הייתה הנתבעת להוכיח כי מומחה התובע אכן חרג מתחומי מומחיותו צריכה הייתה לחקור אותו בחקירה נגדית ולברר עמו את תחומי מומחיות המדויקים ואת תחומי ההשקה ביניהם. בחירתה של הנתבעת שלא לזמן את המומחה לחקירה, חרף העובדה כי הודיעה על רצונה לחקרו עובר לדיון, איננה יכולה אלא להוביל למסקנה כי הנתבעת חזרה בה מטענותיה כלפי מומחה התובע לעניין זה.

52. סוגייה אחרת הינה הנכויות שנקבעו על ידי המומחה. נראה כי בכל הנוגע לנכות של 10% בגין הצלקת על פי סעיף 75(2)(ב) אין מחלוקת בין הצדדים. קיימת מחלוקת של ממש באשר לקביעת מומחה התובע כי לתובע נכות של 10% על פי סעיף 29(5)(א)(1) לתקנות המל"ל שלשונה: "פגיעה בעצב V קלה- כאב שאינו דורש טיפול מניעה יום יומי בתרופה ייעודית".

53. שתי טענות עיקריות יש לנתבעת בהקשר זה- האחת כי הלכה למעשה לו סבר מומחה התובע כי התובע סובל מכאבים במקום הצלקת צריך היה לקבוע נכותו על פי סעיף 75(1)(ב) לתקנות המל"ל המעניק 10% בגין צלקת מכאיבה או מכערת. טענה אחרת הינה כי הנכות הקבועה בסעיף 29(5)(א)(1) הינה של 5% ולא של 10% כפי שניתנה על ידי המומחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

54. אינני מקבלת את הטענות. אכן שיעור הנכות הקבוע על פי התקנה על בסיסה נקבעה נכותו של התובע-29(5)(א)(1) - הינה 5% ולא 10%. עם זאת עיון בתקנה 29(5) (א) מעלה כי בכל הנוגע לפגימה בעצב V נקבע בתקנות המל"ל מדרג מנכות של 5% בגין כאב קל, עבור ב- 20% בגין כאב הדורש טיפול מניעה יום יומי ועד 40% בגין פגיעה קשה. נכות של 10% אינה מופיעה לצד אף אחת מסעיפי המשנה של התקנה, ומשכך יש להניח כי מדובר בסעיף נכות מותאם המשקף לעמדת מומחה התובע את מידת הפגימה בעצב והכאב הנגרם לתובע כתוצאה מכך. הגם שמומחה התובע לא ציין באופן מפורש כי שיעור הנכות שנקבע על ידו הינו שיעור נכות מותאם אין דרך אחרת להבין את קביעתו והיא עולה בקנה אחד עם קביעותיו באשר לכאבים מהם סובל התובע בעקבות התאונה. יוער גם כאן, כי לו הייתה הנתבעת חפצה באמת ובתמים לעמוד על פשר אי ההתאמה הנטענת לדבריה, ראוי היה כי אכן תחקור את מומחה התובע ותוכיח טענותיה. הנתבע, כאמור, בחרה שלא לעשות כן ולפיכך אין לה להלין אלא על עצמה.

55. אשר לטענה כי על המומחה היה לקבוע את נכותו של התובע על פי תקנה 75(1)(ב) ולא לקבוע נכות נוספת בגין הכאב שנגרם לתובע בעקבות הצלקת, אציין כי מומחה בית המשפט לא העניק לתובע נכות של 10% בגין היות הצלקת מכאיבה, אלא נוכח פגיעה בעצב הפנים, פגיעה שיש לה סימוכין גם בתיעוד הרפואי שהוגש על ידי התובע (ראו למשל מסמך סיכום ביקור מיום 15.2.15). נכות זו הינה נכות נפרדת ונוספת לנכות האסתטית שנגרמה לתובע בגין הצלקת בצווארו- נכות שבגינה נקבעה לתובע 10% על ידי המומחה.

56. נוכח האמור לעיל, משהנתבעת בחרה שלא להגיש חוות דעת מטעמה ושלא לחקור את מומחה התובע, מצאתי לנכון לאמץ את קביעותיו ולהעמיד נכותו הרפואית של התובע על 19%.

הנכות התפקודית של התובע

57. הנכות התפקודית נקבעת, על ידי בית המשפט היושב בדיון, בהסתמך על חומר הראיות שבפנינו (ע"א 311/66 נחמיאס נגד לקט פד"י כ (4), עמ' 48, שם בעמ' 50; ע"א 123/79 מ"י נגד קמינר פד"י לד (1), עמ' 617); ד"נ 20/85 בחרי נגד פדלון פד"י לט (4), עמ' 463). כבר נפסק לא אחת כי חפיפה מלאה אינה תמיד מתחייבת בין הנכות הרפואית לבין הנכות התפקודית, וזו האחרונה יכולה להיות בשיעור גדול או נמוך מזו הראשונה, הכל ייבחן על פי נסיבות כל תיק ותיק (ע"א 3463/95 מ"י נגד יצחק דרעי פד"י נ (3), בעמ' 438).

58. כאשר נפצע התובע הוא עבד כשכיר אצל "קובי גלאס" בתפקיד זגג. לדבריו לאחר חודש מחלה חזר לעבוד בעבודתו אצל קובי גלאס ובתחילת שנת 2017 החל לעבוד כעצמאי לאחר שלדבריו "קובי גלאס ברח" (עמוד 21, שורות 22-25). נכון להיום מעיד התובע כי הוא עובד כעצמאי בזכוכית, עובד בפנים הבית, עושה מערכות בתוך הבית, מקלחונים, מעקות, ויטרינות וכיו"ב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

(עמוד 21 שורות 21-17), דהיינו התובע המשיך בתחום הכשרתו כזגג במקום עבודתו גם לאחר התאונה, ולאחר שנאלץ להפסיק עבודתו כשכיר בחר להמשיך בתחום העיסוק גם כעצמאי.

59. נכותו של התובע בגין סעיף 75(2)(ב) הינה נכות אסתטית מטבעה ואינה בעלת היבטים תפקודיים. התבוננות בפניו של התובע בעת עדותו מעלה כי הגם שהצלקת נראית, הרי שנוכח מיקומה, צבעה וגודלה נכון להיום אין היא מעוררת רתיעה ואינני סבורה כי יש בה כדי להשליך על יכולתו של התובע להתקבל למקומות עבודה אם ייאלץ לפנות למציאת עבודה בעתיד. השפעתה התפקודית במובן זה הינה נמוכה ביותר.

60. שונים הדברים בכל הנוגע לנכותו של התובע בגין הפגיעה בעצב הפנים. התובע טען בתצהירו כי הצלקת תוצאת התאונה עודנה כואבת, רגישה למגע ולחום, מקרינה לשאר חלקי הפנים ולראש, בולטת ומכוערת. לדבריו הוא נוטל משככי כאבים חזקים בתדירות גבוהה והכאבים מהם הוא סובל כה חזקים עד כי הם משתקים אותו לפעמים (סעיף 8 לתצהיר). עוד ציין התובע כי הנוירולוגית שטיפלה בו ציינה כי "בעתיד לא תהיה ברירה וישתילו לי קוצב שייתן פולסים חשמליים במקום שימנעו את הרגשת השיתוק שיש לי בפנים" (סעיף 8). הוא הוסיף וציין כי מראה הצלקת גורם לו לאי נוחות רבה וכי הוא מרגיש כי אנשים בוהים באזור הצלקת. לדבריו, כאשר הוא נמצא במקום חם או בחשיפה לשמש הוא סובל מכאבים חזקים ודקירות ולכן נמנע מעיסוק בעבודות המצריכות חשיפה לשמש ולפיכך דחה פרויקטים רבים שבגינם עשוי להיחשף לשמש (סעיף 10 לתצהיר).

61. חקירתו הנגדית של התובע לא עסקה באופן ממוקד בטענותיו לעניין הפגיעות התפקודיות להן הוא טוען, ולפיכך טענותיו בדבר הפגיעה וחוסר הנוחות הנגרמת לו נותרו במידה רבה על כנן.

62. מנגד, התובע לא צירף לתיק המוצגים מטעמו תיעוד רפואי רב מהשנים האחרונות. צורף סיכום ביקור רופא מיום 6.1.16 שעה שהניתוח המתקן שאמור היה להקל על כאביו נערך זמן לא ארוך לפני כן – במרץ 2015, ולאחר מכן צורף סיכום ייעוץ אצל ד"ר רות גור, מומחית בנוירוכירורגיה וברפואה לשיכוך כאב, מיום 2.11.2018. העובדה כי לא נמצא במוצגי התובע תיעוד רפואי רצוף מתחילת שנת 2016 עד לסוף 2018 (לאחר הגשת כתב התביעה וזמן קצר לפני ניהול ההוכחות), מעיד על כך התובע לא המשיך להלין באותה העוצמה והתכיפות בה הלין טרם הניתוח המתקן על כאבים ורגישות בפניו.

63. יתר על כן, בחינת מסלולו המקצועי של התובע מעיד על כך התאונה שאירעה לא קטעה את מסלול עבודתו, ובחינה של נתוני השתכרותו לאורך השנים מעידה על כך התובע אף השביח את שכרו, כאשר ערב התאונה הרוויח בממוצע 10,772 שח לחודש (על פי תלושי השכר מחודש 10/13 ומחודש 11/13 המצורפים לתצהיר התובע), ומשכורתו המשיכה לעלות עד כי בשנת 2017 הרוויח סך של 14,452 (כעולה מתלושי השכר מחודשים 1-3/17 שצורפו לתצהיר התובע).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

הירידה בשכרו של התובע בשנת 2017 ובשנת 2018 נובעת מכך שנאלץ לפנות לדרך עצמאית בעקבות סגירת העסק בו עבד כשכיר, אולם גם בהמשך לכך הוכיח התובע כי יש לו פוטנציאל השתכרות נאה, משכבר בשנת 2018, כשנה לאחר פתיחת העסק, הרוויח כ- 13,222 לחודש בממוצע מעבודתו כעצמאי.

64. התובע לא צירף לתצהירו הסכמי עבודה, הצעות מחיר או כל ראיה אחרת שיש בה כדי להעיד על כי נאלץ לדחות עבודות. עם זאת משלא נסתרו טענות התובע כי אין הוא יכול לעבוד בשמש, ונוכח הכאבים מהם הוא סובל לעתים במקום פציעתו לא מן הנמנע כי יש להגבלותיו הרפואיות השפעה תפקודית. התובע כיום עצמאי ויכול לבחור עבודותיו באופן חופשי באופן יחסי אולם ככל שייאלץ התובע בעתיד למצוא מקום עבודה חלופי לא מן הנמנע כי למגבלותיו תהיה השפעה משמעותית יותר.

65. לאור כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מיקום הפגיעה, המגבלות הנגרמות לתובע כתוצאה ממנה, ובהתחשב בהשכלתו במקצועו ובתחומי הכשרתו נחה דעתי כי נכותו התפקודית ההולמת את נסיבות המקרה היא בשיעור 10%.

66. משקבעתי את הנכות התפקודית אפנה לכימות ראשי הנזק.

שיעור הנזק

67. למען הנוחות אחזור על הנתונים הרלוונטיים הנדרשים:

התובע יליד: 9.1.1991

מועד התאונה: 27.11.2013

גיל התובע בעת התאונה: 23

גיל התובע כיום: 29

שיעור נכות רפואית: 19%

שיעור נכות תפקודית: 10%

הפסד שכר בעבר

68. התובע צירף תלושי שכר עד 11/13 ונמנע מלצרף את תלושי השכר לחודש 12/2013 – הוא החודש בו לטענתו נמנע מלהגיע למקום העבודה בשל פגיעתו. כידוע, הפסדי שכר לעבר הם בבחינת נזק מיוחד, שיש להוכיח במסמכים ובראיות (ע"א 810/81 לוי נ. מזרחי, פ"ד לט(1)477), שכן לאור טבעו ואופיו של הנזק – ניתן בדרך כלל להביא נתונים מדויקים ועל התובע חלה החובה להביא נתונים אלה. משנמנע התובע מלהמציא את תלושי השכר בסמוך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

לאחר קרות התאונה אין הוא יכול לטעון להפסדי שכר בגין תקופה זו. עם זאת מאחר שמשנת 2017 התובע הינו עצמאי, ונוכח טענתו של התובע כי למגבלותיו השפעה על אופי העבודות אותן הוא יכול לקבל, מצאתי לנכון לפסוק סכום גלובלי על הצד הנמוך בסך של 10,000 ₪. (השוו בהתאמה לת"א (ת"א) 1714/04 עזבון המנוח תומר נעים ז"ל נ' קיינר יזהר [פורסם בנבו] (18.11.2009), עא (ת"א) 37453-01-13 ע.נ בית נוי בע"מ נ' אהרון אבולוף [פורסם בנבו] (5.3.84)).

גריעה מכושר ההשתכרות

69. במקרה דנן, מדובר במגבלה קלה יחסית ויש לצפות כי תהיה לה השפעה מוגבלת בלבד על כושר השתכרותו של התובע. למותר לשוב ולציין כי בשנת 2016 ובשנת 2017 הציג התובע נתוני השתכרות גבוהים באופן משמעותי מנתוני השתכרותו עובר למועד התאונה. עם זאת אפשר שתהיה לנכותו של התובע השפעה על יכולתו לעבוד בפרקי זמן מסוימים בעתיד ובכלל זה בעצם האפשרות להשתלב בעבודה אחרת. בנסיבות אלה, הדרך הנאותה לפצות את התובע היא בקביעת סכום גלובלי, שיקח בחשבון את מומו, את גילו ואת שנות העבודה שנותרו לו. בהתאם למקובל החישוב האקטוארי הוא אמת מידה לגזירת הסכום הגלובלי, הכול לפי נסיבותיו הספציפיות של המקרה, ושיקול דעתו של בית המשפט.

בנסיבות המקרה דנן, בשים לב לטיב עבודת התובע ולמקצועו, לשנות העבודה שנותרו לו ולסיכוי שהנכות תגרום לפגיעה בכושר השתכרותו, לאור טיבה וטבעה של הנכות ובהנחת עבודה עד גיל 70 אני מוצאת שיש לקבוע לתובע פיצוי גלובלי בראש נזק זה לעתיד בסכום של 280,000 ש"ח (כאשר הפיצוי הוא בגבולות 70% מתחשיב אקטוארי, על פי בסיס שכר של 14,000 ש"ח – הוא בסיס השכר של התובע נכון לשנת 2017 כשכיר, מתוך הנחה כי התובע ישיב את השתכרותו כעצמאי עם התפתחות עסקו). יוער לעניין ראש נזק זה כי התובע לא עתר לתשלום בגין אובדן זכויות סוציאליות ובמילא לא הוכיח כי הוא מפריש מהשתכרותו לפנסיה.

עזרת הזולת

70. התובע לא הציג קבלות או אסמכתאות אחרות לכך שנאלץ לפנות לעזרה בשכר בתקופת החלמתו או כי הוא נזקק לכך נכון להיום. לא הוצגו גם נתונים שניתן ללמוד מהם על היזקקותו של התובע לעזרה החורגת מהרגיל מבני משפחתו. בהעדר נתונים אובייקטיביים, יפסק סכום גלובלי לטובת התובע (ראה ע"א 315/83 עגור נ' איזנברג ואח', פ"ד לט(1) 197, 205, וכן ע"א 663/84 עטיה נ' עטיה, פ"ד מד(3) 720, 730) בנסיבות דנן, לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, היקף העזרה לה יש להניח כי התובע נזקק בתקופה הסמוכה לפציעתו ולאחר הניתוח המתקן שעבר, סוג הפגיעה וגילו של התובע, אני מעמידה את הפיצוי על סכום של 3,000 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

הוצאות רפואיות וניידות

71. התובע טוען להוצאות רפואיות שונות, וצירף קבלות בגין רכישת תרופות וטיפולים בסכומים נמוכים. יש גם לזכור כי התובע הוכר כנפגע עבודה ולכן זכאי להחזר הוצאותיו מהמל"ל.

72. על פי חוות הדעת מטעם התובע, ניתן יהיה לשפר את מראה הצלקת באמצעות קעקוע רפואי ולייזר מסוג פיקסל, אולם לא יהיה בכך כדי להביא להעלמת הצלקות. מומחה התובע מעריך טיפולים אלו בכ- 20,000 ₪. התובע אינו עותר לתשלום פיצויים בגין הוצאות אלו, אלא עותר לפיצוי גלובלי בסך 10,000 ₪.

73. בנסיבות העניין, בשים לב לכל הנתונים המפורטים עד כאן, ומאחר שהתובע הוכר כנפגע עבודה וזכאי לשיפוי חלק מהוצאותיו מהביטוח הלאומי ונוכח מהות הפגיעה ואני אומדת את ההוצאות הרפואיות של התובע בסך כולל 2,000 ש"ח.

נזק לא ממוני

74. בשים לב לסבל שהיה מנת חלקו של התובע מאז התאונה ולנכות בגינו, כמו גם העובדה כי התובע נאלץ לעבור ניתוח מתקן וליטול משככי כאבים לתקופה לא מבוטלת, אני מעמידה את הפיצוי בגין נזק לא ממוני על סך של 70,000 ש"ח.

75. סיכום ביניים

* נאו

₪ 10,000
₪ 280,000
₪ 3,000
₪ 2,000
₪ 70,000

₪ 365,000
- ₪ 109,500
₪ 255,500

הפסד שכר בעבר -
 אובדן כושר השתכרות -
 עזרת הזולת בעבר ובעתיד -
 הוצאות רפואיות, נסיעה והוצאות אחרות
 נזק לא ממוני

סה"כ פיצוי

ניכויי אשם תורם – 30%

סה"כ פיצוי בניכויי אשם תורם

76. סך הכל עומד סכום הפיצוי על סך 255,500.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

ניכויים

77. על פי המסמכים שהוצגו על ידי הנתבעת בתיק המוצגים שולמו לתובע הסכומים הבאים :
מענק נכות בסך של 35,905 ₪ בשנת 2014 ובצירוף ריבית והצמדה – 38,290 ש"ח
דמי פגיעה בסך של 5982 ביום 30.1.14 ובצירוף ריבית והצמדה – 6376 ש"ח
דמי פגיעה בסך 570 ₪ ביום 6.4.14 ובתוספת ריבית והצמדה- 611 שח.
סך הכל - 45,277 ₪ .

ומכאן שהפיצוי שישולם לתובע לאחר ניכוי תגמולי המל"ל ששולמו לו בגין התאונה הינו בסך 210,223.

78. לא מצאתי לנכון לקבל טענות הנתבעת בסיכומיה באשר לניכוי רעיוני נוסף של תגמולי המלל הנובע מהפער בין שיעור הנכות שנקבע לתובע במל"ל לבין שיעור הנכות שעליו התבסס חישוב הפיצוי לתובע בפסק דין זה.

79. אכן- נקבע בפסיקה כי חובתו של נפגע למצות את זכויותיו מול המל"ל צריכה להיעשות בסבירות ובתום-לב, וכי אם לא מיצה זכויותיו על פי דין, ניתן לנכות את התגמולים שאמור היה לקבל לו היה פועל למיצוי זכויותיו. במקרה דנן פעל התובע למיצוי זכויותיו במל"ל ואף, כמפורט לעיל, זכה לקבל דמי פגיעה ומענק נכות כתוצאה מכך. הגם שעל פי הפסיקה מיצוי זכויות כולל גם את החובה לפנות בבקשה להגדלת שיעור הנכות בשל החמרת מצב, הרי שבמקרה דנן אין כל טענה לפיה מצבו של התובע החמיר לאחר מיצוי זכויותיו במל"ל. הלכה למעשה, חוות הדעת מטעם התובע כמו גם חוות הדעת של מומחי המל"ל מתייחסות לאותו מצב רפואי ולפיכך לא ניתן לצפות מהתובע שמצבו הרפואי הובא בפני ועדות המל"ל, כי יקדיש זמן ומשאבים נוספים לצורך שינוי קביעותיו של המל"ל (ראו לעניין זה את האמור בת"א 25671-01-12 י.ג נ' אבו חייט, 29.12.16). יתר על כן, במקרה דנן אין מדובר בתביעה שהוגשה נגד מעביד עם זאת, ולפיכך ספק אם יש מקום להורות על ניכוי רעיוני מלכתחילה (השוו: עא (ת"א) 36494-10-16 אורית לוזובר נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (22/11/17),

סוף דבר

80. דין התביעה להתקבל. הנתבעות ישלמו לתובע סך של 210,223 ₪ בצירוף שכר טרחה בשיעור של 23.4%, החזר אגרה כפי ששולמה, החזר שכר העדים כפי שנפסק והחזר הוצאות למומחים בכפוף להצגת חשבוניות ובתוספת ריבית והצמדה מיום התשלום. אחר כל האמור לעיל, הסכומים ישולמו בתוך 30 יום ויישאו ריבית והצמדה עד מועד התשלום בפועל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 43062-07-16

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ד' שבט תש"פ, 30 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

עידית קצבוי, שופטת

